

NOTAT - hørings svar

Bornholms Regionskommune
Økonomi, It og Personale
Mølløvænget 1
3730 Nexø
+45 56920000
kmd-bv@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

22. oktober 2019

J. nr. 00.30.00K04-0034

Hørings svar

Der er modtaget hørings svar til de nye og ændrede forslag, der indgår i aftalen om budgettet for 2020.

Svarene indgår i materialet til Kommunalbestyrelsens 2. behandling af budgettet.

Både udvidelsesforslag, besparelsesforslag samt anlægssforslag, der er nye eller ændrede i forhold til de forslag, der var sendt i høring forud for budgetforhandlingerne har været sendt i høring og til kommentering. Ved ændrede forslag kan der være ændret i beløb, periode, og/eller forudsætninger.

Høringsmaterialet samt oversigt over de samlede forslag/ændringer, der indgår i budget 2020 kan findes på brk.dk

Bornholms Regionskommune har sendt budgetforslag for 2020 i høring inden 2. behandling af budget 2020 efter at Kommunalbestyrelsen har indgået budgetforlig den 2. oktober 2019.

Bornholms Ældreråd er generelt meget tilfreds med det indgåede budgetforlig på ældreområdet inden for Social- og Sundhedsudvalgets område. Det er glædeligt, at området ikke er blevet ramt af væsentlige besparelser. Dog har Ældrerådet stadig følgende bemærkninger inden 2. behandlingen:

Vedr. SSU-01 og SSU-02

Med henblik på besparelsen på klippekortsordningen, er Ældrerådet især bekymrede for de borgere, der ikke har nogen herboende pårørende der kan hjælpe ved besøg ved f.eks. tandlæge, øjenlæge, frisør, m.v.

Endvidere står anført under social og sundhed:

Ifølge budgetaftale 2020 under social og sundhed står der, at der sættes et arbejde i gang med nye løsninger i hverdagen på ældreområdet. Vi er i Ældrerådet meget interesserede i, at høre nærmere om hvilke aktiviteter/planer man har tænkt sig og vi deltager meget gerne i en debat desangående.

Ældrerådet ser med tilfredshed, at der er afsat midler til igangsætning af nybyggeriet ved Kunstmuseet i RØ.

Ældrerådet er tilfreds med investeringerne i den kollektive trafik, idet der skal leases forskellige typer busser. Ældrerådet foreslår at en flexbusordning fremmes, således at der leases både store og små busser.

Høringssvar fra Folkeoplysningsudvalget

Vedr. Høring af nye og ændrede forslag i budgetforliget for 2020

JUFU-01

Reduktion af budget til folkeoplysende voksenundervisning - Besparelse: 70 t. kr.

AOF Bornholm vil gøre opmærksom på vigtigheden af folkeoplysende voksenundervisning. Derfor er 70.000 kr. i nedskæring en forfærdelig udvikling på et område, der er i vækst.

AOF Bornholm har vækstet og prioriteret folkeoplysende voksenundervisning i de seneste år, og vurderer det som en mavepuster.

Den folkeoplysende voksenundervisning er med til at højne folkesundheden både fysisk og mentalt. Derfor ses udviklingen også at gå i den rigtige retning aldersmæssigt, da aldersfordelen tidligere lå på 70% på 60+ mod nu 60% på 60+. Den folkeoplysende voksenundervisning konkurrerer indbyrdes, men også med private udbydere og frivillige foreninger om at udbyde kurser og foredrag.

Samtidig er der et spørgsmål fra 60+ gruppen, om der ikke er pensionstrabat. Den mulighed blev afskaffet i 2013. Vi har set os nødsaget til at bortskaffe fremsendelse af trykt kursuskatalog, da det er for høj en omkostning.

Den folkeoplysende voksenundervisning kæmper med at få varme på i de offentlige lokaler, som vi får stillet til rådighed uden for normal skolegang, da man helst skruer ned for varmen for at spare på bygningsbudgettet.

Set i lyset af, at vi atter er blevet tilkendt ca. 27.000 kr. ekstra tilskudsmidler, og den øgede interesse fra tilflyttere at undervise i folkeoplysningen gør til, at vi håber, at området kan bibeholde de 70.000 kr. i budgettet.

NOTAT

Modtagere:

Kommunalbestyrelsen

Bornholms Regionskommune
Center for Regional Udvikling, It og
Sekretariat
Sekretariatsservice
Sekretariatsservice@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

21. oktober 2019

HovedMEDs synspunkt vedr. budgetforslag 2020

HovedMED havde møde den 21. oktober 2019 og udtaler følgende:

HovedMED anerkender, at det har været en vanskelig budgetproces for kommunalbestyrelsen på grund af den forsinkede tidsplan og usikkerhed om den økonomiske ramme.

Det er HovedMEDs opfattelse, at den endelige budgetaftale bærer præg af dette ved et noget kortsigtet resultat, der på nogle områder skaber uklarhed om de længere perspektiver og realisering af de politiske visioner og mål. Budgettet nedprioriterer fx nogle områder, der ville kunne spille positivt ind på de overordnede ambitioner.

Venlig hilsen HovedMED

Johannes Nilsson (formand) og Karen Lynn Jacobsen (næstformand)

NOTAT

Modtagere:

oep-budget@brk.dk

Bornholms Regionskommune
Center for Job, Uddannelse og
Rekruttering
Koordinering, tilsyn og uddannelse
eub-koordineringogtilsyn@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

16. oktober 2019

CenterMED i Center for Job, Uddannelse og Rekruttering afgiver hermed sit høringsvar i forbindelse med nye og ændrede forslag vedr. budget 2020

TVÆR-01 Nedlæggelse af fire stillinger (Fundraiser, Mad- og måltidskonsulent, BGI, Borgerambassadør)

CenterMED i Center for Job, Uddannelse og Rekruttering finder det uheldigt, at der til budget 2020 er stillet forslag om at nedlægge fundraiser stillingen.

Fundraiser stillingen er netop et eksempel på en central funktion som understøtter hele koncernen.

Umiddelbart kan det synes tvivlsomt hvorvidt der er tale om en egentlig besparelse, da fundraiser stillingen netop har været medvirkende til at projekter har fået bevilget tilskud fra ministerielle puljer og selvejende fonde.

På vegne af CenterMED

Allan Westh
Formand

Mark Steger
Næstformand

Center for Sundhed og Forebyggelses MED-udvalg fremsender nedenstående svar i forbindelse med høring til Budgetforslag 2020 nye og ændrede forslag med frist 21. oktober kl 8:

Center MED ser med stor bekymring på nedlæggelse af de 4 stillinger sv.t. TVÆR 01: Fundraiser, Mad- og måltidskonsulent, BGI og Borgerambassadør idet en fjernelse af disse støttefunktioner vil få konsekvenser for udviklingsmulighederne og understøttelsen af disse i Centrene. Det kan ikke forventes, at Centrene på samme vis kan varetage opgaveløsningen, idet der hverken er tid, kompetencer eller personaleressourcer til stede på Center-niveau:

Fx ophør af fundraiser-funktionen og/eller støtte til fondsansøgninger og projektansøgninger vil neddrose Center for Sundhed og Forebyggelses muligheder for at søge midler til iværksættelse af indsatser under den netop vedtagne Folkesundhedspolitik.

Ophør af BGI vil begrænse den lokale efterlevelse og udfoldelse af Bornholm som "bright and green", det vil således fremadrettet være op til det enkelte Center og den enkelte afdeling at realisere det politiske ønske.

Som det fremgår af forligsteksten ser vi frem til, at der oprettes en tværgående borgerambassadørfunktion i BRK.

Særligt til mad- og måltidskonsulenten har MED-udvalget i Center for Sundhed og Forebyggelse nedenstående kommentar:

Bornholms Regionskommune har ambitiøse mål for at højne kvaliteten af de offentlige måltider, forbedre måltidsoplevelserne samt bidrage til en progressiv erhvervsudvikling på fødevarerområdet.

Mad- og måltidskonsulenten arbejder helhedsorienteret på begge områder for at skabe fremdrift og forankre målene hos de involverede parter, via koordination og kommunikation, samt ved at etablere og lede projekter og processer vedrørende:

- Anvendelse af 40 % lokale fødevarer i bl.a. daginstitutioner, plejecentre og botilbud, hvilket er med til at understøtte øget maddannelse men også lokal erhvervsudvikling via et øget lokalt udbud og flere lokale køb.
- Maximalt 10 % madspild i de offentlige køkkener, hvilket er med til at optimere ressourcer og skabe et større økonomisk-, kulinarisk og fagligt råderum, med fokus på bæredygtig og effektiv udnyttelse af råvarerne, til gavn for børn og ældre og ansatte.
- Opretholdelse af det økologiske spisemærke i sølv, hvilket understøtter sundhedsfremme og bidrager til flere måltider for borgerne bestående af gode råvarer.

Mad- og måltidsfunktionen er tovholder for at implementere indsatser under Bornholms Fødevarerstrategi 2017-2025, lavet af BRK i partnerskab med Bornholms Landbrug og Fødevarer og Gourmet Bornholm. Derudover forankrer funktionen indsatser vedrørende den igangværende kvalitetsudvikling i levestandarderne på øens plejecentre, som bl.a. understøtter visionen på ældreområdet om et aktivt og godt liv for alle. Endeligt sikrer funktionen at BRK's mad- og måltidspolitikker bliver til konkret handling, som fremmer borgernes sundhed og sikrer ordentlige måltider i følgende centre: Ældre, Børn og Familie, Psykiatri og Handicap, Job, Uddannelse og Rekruttering samt Ejendomme og Drift.

Forslaget er kontraproduktivt i forhold til BRK's strategiske projekter på området fx BRK's fødevarestrategi, udmøntning af BRK's mad- og måltidsstrategi, madspild i offentlige køkkener, flere lokale fødevarer i de offentlige køkkener og partnerskabet/Bornholms Fødevareklynge. Med nedlæggelse af funktionen vil Center for Sundhed og Forebyggelse ikke længer kunne opretholde det nuværende arbejde og fokus vedr. de offentlige måltider, strategiarbejdet og de brede samarbejdsrelationer.

MED-udvalg i Center for Sundhed og Forebyggelse 11.10.19

Med venlig hilsen

Trine Dorow, Formand og

Connie Mogensen, Næstformand

Ejendomme og Drift
Sandemandsvej 1B 3700 Rønne

Økonomi og Personale
oep-budget@brk.dk

Bornholms Regionskommune
Center for Ejendomme og Drift
+45 56 92 50 00
ed@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

11. oktober 2019

J. nr. 00.30.10K04-0010

Høringssvar til budget 2020

CenterMED i Ejendomme og Drift har den 10. oktober 2019 drøftet de nye og ændrede budgetforslag til budget 2020. Forinden har de enkelte AfdelingsMED i centret ligeledes drøftet forslagene.

CenterMED i Ejendomme og Drift har følgende bemærkninger til de nye og ændrede budgetforslag:

TVÆR-01: Nedlæggelse af fire stillinger (fundraiser, mad- og måltidskonsulent, BGI og borgerambassadør)

Mad- og rengøringservice ser med bekymring på valget af at nedlægge stillingen som mad- og måltidskonsulent. Dette får store konsekvenser for det gode tværfaglige arbejde og de initiativer der allerede er igangsat på mad og måltidsområdet. Det får især betydning for de mindre enheder som børnehaver- og plejecenterkøkkener med få ansatte – sparringen mellem disse vil være sværere at fastholde. Derudover vil vedligehold og udvikling af kvalitetsstandarder, BRK's kostpolitik og uddannelse af ernæringsfagligt personale til alle køkkener, ikke være muligt, medmindre andre tager over på dette.

De politiske mål omkring økologiomlægning, lokale fødevarer og mindske af madspild vil få svære vilkår. En konsekvens vil være at der ikke findes samlede opgørelser over hvor langt kommunen er med disse tiltag og det kan forventes at der ikke bliver samlet op på de igangsatte projekter og det øget tiltag omkring madspild og organisk affald, som skulle sættes i værk i 2020.

Emner som afventer yderligere afklaring

En flytning af biblioteket i Nexø til Nexø mole, vil få afsmittende virkning for den medarbejder, der gør rent på biblioteket/borgerservice i Nexø, hvis medarbejderen ikke virksomhedsoverdrages.

NMU-A02: Besparelse på den disponible anlægspulje for veje og broer

At besparelsen er øget til 2 mio. kroner vil have den konsekvens, at vejenes stand bliver ringere og der skal ske en yderligere prioritering af de broprojekter der skal udføres. Det kan føre til et behov for ekstrabevilling til særskilte større projekter.

Der gøres opmærksom på, at der i de seneste 10 år, på den disponible anlægspulje for anlæg og broer samt driftskonto for belægnings, er reduceret med ca. samlet 10 mio. kroner.

Det har nogle konsekvenser for den faglige standard på området, når der spares så mange penge.

På vegne af
CenterMED i Ejendomme og Drift

Bjarne Sjelle Freund-Poulsen
Formand

Michael Birkebæk Lau
Næstformand

11. oktober 2019

J. nr. 81.38.06G01-0001

Udtalelse til budgetforlig for 2020

CenterMED for Natur, Miljø og Fritid har modtaget høringsmaterialet for budgetforliget 2020.

CenterMED har følgende udtalelse til budgetforligets nye og ændrede forslag i forhold til tidligere materiale:

JUFU-05 – Indførelse af en selvbetjent ugentlig åbningsdag på Rønne Bibliotek

Biblioteket forslår at kunne udmønte reduktionen i den betjente åbningstid på flere dage, i stedet for en enkelt dag.

CenterMED anerkender at sparekravet på betjent åbningstid er halveret. Biblioteket ønsker selv at få kompetence til at udmønte reduktionen i den betjente åbningstid så det både af hensyn til brugernes behov og optimering af personalets vagtplan fordeles over flere dage i stedet for 1 enkelt dag.

JUFU-06 - Samling af administration for Kulturskolen og Folkebibliotekerne

Forslaget er rent indholdsmæssigt ændret væsentligt i forhold til det tidligere fremsendte forslag (Besparelsesforslag JUFU-02). Oprindeligt er der tale om et forsøg som har karakter af pilotprojekt, for vi har ingen erfaringer fra andre kommuner at støtte os til.

CenterMED anser det ikke for realistisk at besparelsen kan nås i fuldt omfang ved udelukkende at samle personaleadministrationen mellem 2 relativt små institutioner.

CenterMED anerkender den politiske intention om at prioritere de borgernære opgaver højere end de administrative funktioner, men vi forventer at de berørte institutioner får den nødvendige handlefrihed til at afprøve forskellige løsninger for at kunne indfri sparekravet i fællesskab.

NMU-A09 - Flytning til Snorrebakken

CenterMED anerkender det politiske ønske om at have mere føling og styring af processen med samling af administrationen.

CenterMED forventer dog at medarbejderne bliver inddraget i den kommende proces, så vi kan bidrage med viden og ønsker. CenterMED har også en forventning om at politikerne i processen forholder sig til den nyeste viden om at skabe effektive arbejdspladser og det at arbejde i og indrette eventuelle storrumskontorer.

TVÆR-01 - Bright Green Island

Set i lyset af de foreslåede besparelser på projektledelse og beløb til aktiviteter (ØEPU-01) efterlyser CenterMED en klar politisk udmelding om visionen om Bright Green Island fortsat skal bestå samt hvordan den

forventes understøttet og udmøntet i det daglige. CenterMED ønsker ligeledes en udmelding om hvorvidt allerede igangsatte tiltag som fx miljøcertificering af de kommunale idrætshaller fortsat er et politisk ønske eller BRK skal ophøre med aktiviteter, der understøtter en bæredygtig ø.

Fundraiser

BRK og Bornholm har gennem en årrække i høj grad nydt godt af fondenes velvillighed til at støtte udviklingsprojekter på Bornholm. Bornholms udvikling er i stigende grad afhængig af fondsstøtte til store projekter. Fondsstøtten kommer ikke af sig selv, men kræver et professionelt forarbejde, overblik og koordinering af de mange initiativer. I disse år skærpes konkurrencen kommunerne i mellem om fondenes opmærksomhed. Det betyder at fondenes forventninger til kommunerne øges ift. professionalisme, koordinering og effektivitet. CenterMED udtrykker derfor stærk bekymring for, at man ved nedlæggelse af stillingen som fundraiser, forringer mulighederne for at opnå finansiering af projekter og anlæg og at Bornholm derved mister momentum.

NMU-01 m.fl.

CenterMED udtrykker bekymring for denne besparelse i forhold til mange af de aktiviteter som centeret er med til at understøtte og udvikle i det daglige til bornholmere og turister. Turistinformationerne har varetaget en formidlingsrolle, som nu skal tænkes ind i andre funktioner samt om denne formidling nu skal varetages internt i BRK uden afsatte ressourcer hertil.

Generelt fra idrætsområdet

Det er med tilfredshed, at CenterMED kan konstatere, at der i budgetforliget for 2020 ikke umiddelbart er vedtaget besparelser på idrætsområderne.

Imidlertid må det konstateres, at det, som en del/konsekvens af budgetforliget er besluttet at inddrage overførte og indefrosne beløb fra 2018 til kommunekassen. For Bornholms Idrætsområders vedkommende betyder det, at tdkk 400, som var opsparet i 2018 til indkøb af idrætsudstyr samt a/v udstyr ikke kan benyttes.

Dette kan vi kun opfatte som en besparelse på vores budget, idet udskiftning af idrætsudstyr ikke kan udsættes, såfremt aktiviteterne skal gennemføres i fuldt omfang. Beløbet må derfor afholdes over vores resterende driftsbudget.

Med de seneste års vedvarende besparelser på budgetterne til de kommunale idrætsanlæg, bliver det efterhånden vanskeligt at få budgetterne til at række. Det betyder, at brugerne at disse anlæg oplever forringede vilkår. Det er kendt, at driften af de kommunale idrætshaller er bundet op på markant lavere budgetter end hvad der tildeles de selvejende idrætshaller.

På vegne af CenterMED for Natur, Miljø og Fritid

Louise Lyng Bojesen
Naturchef

NOTAT

Modtagere:
Kommunalbestyrelsen

Bornholms Regionskommune
Center for Regional Udvikling, It og
Sekretariat
Sekretariatsservice
Sekretariatsservice@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

22. oktober 2019

Hørings svar CenterMED Regional udvikling, It og Sekretariat

I forhold til de aftalte besparelser i center RIS kommer det til at have direkte betydning for de opgaver de berørte ressourcer har løst. Kort ridset op er de vigtigste områder:

BGI

- BGI kontaktpunkt nedlægges.
- Projekterne Bæredygtig Bundlinje Bornholm og Fødevareklyngen, samt det tætte arbejde med Gate 21.
- Understøtte udarbejdelse af energistrategi samt fagligt input til dagsordenspunkter
- Faglig konsulent til § 17, stk. 4 udvalget

Fundraiser

- Har været med til at hente ca. 42 mio. kr. i årene 2017-2019
- Ingen tværgående fundraising samt central fundraiserstrategi
- Der er allerede forberedt konkrete ansøgning i størrelsesordenen 100 mio. kr. (f. eks. udsatte familier, granithavne og den grønne bølge)
-

Bopælspligten

- Der bliver ikke indført en arbejdsproces, hvor der hele tiden ville være omkring 60 igangværende sager, heraf 30 helt nye sager,
- Borgere kan ikke forvente at få afgjort deres sager inden for 4-6 måneder.
- Der vil være tale om en reduktion af den samlede normering på 50 % svarende til 0,75 årsværk, hvorfor der også vil være tale om en reduktion af indsatsen med 50 % i forhold til det arbejde der er lagt i 2019.
- Det gode samarbejde med borgerforeninger, advokater, ejendomsmæglere og borgere bliver vanskeliggjort

Vi vil opfordre til at en del af de ekstra 10 mio. kr. BRK fik tildelt, bliver brugt til at afhjælpe de konsekvenser de reducerede ressourcer medfører.

Bright Green Island revitalisering:

Hvis bevillingen til funktionen som projektleder for Bright Green Island bortfalder, er der umiddelbar risiko for at arbejdet med Bright Green Island mister pusten og at ingen længere kan varetage tovholderfunktionen i arbejdet, dels internt i BRK i henhold til den vedtagne handleplan for 2019-2020, dels i samarbejdet med øens øvrige aktører, virksomheder og borgere.

Muligheden for faglig konsulentunderstøttelse af det nye § 17, stk. 4 udvalg bortfalder

Konkrete opgaver der ikke løses, og konkrete samarbejder der ikke fortsættes:

- **Bright Green Island Kontaktpunkt**, én indgang til øens arbejde med den grønne omstilling herunder:
  - **Telefonisk/mail kontaktpunkt**, der kan svare på henvendelser samt henvise videre ved mere emne/partner specifikke forespørgsler
    - Pressehenvendelser
    - Henvendelser fra studerende der har BGI som case (lokale skolebørn folkeskolen og gymnasiet, universitetsstuderende samt universitetsforskere)
    - Henvendelser for mulige samarbejdspartnere fra ind- og udland
  - **Hjemmeside**, løbende opdatering af BGI hjemmesiden med overblik over BGI visionen, aktuelle større udviklingsprojekter, aktuelle events, mv.
  - Månedligt **nyhedsbrev**, der formidler lokale grønne cases, kommende events, inspiration mv.
  - Opdateringer på BGIs **Facebook**.
  - Oplæg om BGI, både generelt og specifikke emner ved officielle besøg i kommunen, ved partnerhenvendelser mv.
  - Deltage i **events/aktiviteter** som led i synliggørelse, formidling og inddragelse: Stand på Åbent Landbrug (arrangeres af Bornholms Landbrug), Frivillig Fredag, Temauge i skolerne hvert år i uge 39, Bornholm i København, Folkemødet, øvrige ad hoc.
  - **Infostandere** i lufthavn, færgen og borgercenteret: vedligehold og udvikling
  - Udarbejde relevant **materiale**: aktuelt folder omkring grøn omstilling som led i lokal samfundsudvikling (på 'bestilling' af lokalsamfundene)
- **Erhvervsindsatsen:**
  - **Bæredygtig Bundlinje Bornholm** (nov. 2018- nov. 2020), koordinering af projektet til andre områder, tovholder på BRKs indsats.
    - BGI forpligtet med 400 timer/årligt (mange af disse tages dog i dag af miljøtilsynet).
  - Afklaring af den **fremtidige erhvervsindsats**, hvad skal komme efter Bæredygtig Bundlinje Bornholm: begyndende afklaring af evt. grønt erhvervsnetværk samt efterfølgende projekt til BBB – i samarbejde med bl.a. BCB og Gate21.
  - Opfølgning på KBUs proces med **lokale brancheforeningerne**, hvor der er aftalt opsamlingsmøder i efteråret 2019.
  - Deltagelse og koordinering af indsatser under **Fødevarerkløngen**
- **Energiområdet:**
  - **INSULAE**, (EU energiprojekt i lokalt samarbejde med BEOF 2019-2022): Projektleder på BRKs andel af projektet, der dækker kommunikation og borgerinddragelse.
    - Projektet er fuldfinansieres gennem Horizon 2020, svarende til løntimer til 5-8 timer/ugen.
  - **Energi strategi**, understøtte udvikling af ny energi strategi
- **Bornholms Regionskommune:**

- Tovholder på BRKs **BGI Handleplan 2019-2020** herunder opfølgning/status og proces for handleplan 2021-2022 ift. ledelse og politiske niveau
- Ansvarlig for eller deltager i **6 konkrete indsatser** i BRKs BGI Handleplan 2019-2020
- Opstart af planlagt internt BGI **netværk mellem BRKs centre**, for at understøtte tværgående koordinering af indsatserne i handleplanen samt grønne øvrige nuværende og kommende grønne tiltag i BRKs administration og borgerservice
- Udarbejde arbejde **dagsordenspunkter** til politiske niveau i sager vedrørende BGI og relaterede indsatser
- **Understøtte kommende § 17.4 udvalg**
- **Borgerinddragelsen i den grønne omstilling:**
  - **Løbende dialog** med Bornholmske Borgerforeningers Samvirke og andre lokale foreninger/initiativer
  - Understøtte borgerinitiativer med **sparring, kommunikation/synliggørelse** via BGI elektroniske kanaler, koordinering og henvisning til øvrige initiativer.
  - Afklaring af næste projekt/procesbehov i borgerinddragelsen samt fundraising:
    - Lotte Hansens projektide med **Campus** (projektide)
    - Opstart af **tværgående netværk af borgerinitiativer** inden for den grønne omstilling i samarbejde med BOMF m. fl.
    - **Ansøgning til EU-pulje** vedr. borgerinddragelse
  - Opfølgning på EU-priskonkurrence "**RESponsible Island**", herunder kommunikationsindsats samt forvaltning af midlerne, hvis Bornholm skulle vinde. Midlerne er tiltænkt en borgerinddragende investering fx inden for mobilitet

Samarbejde netværk øvrige:

- Arbejdsgruppe og netværk under Nordisk Ministerråd, deltagelse løber frem til 2021.
- Den grønne kobling til Tilflytterstrategi

Fundraising:

BRK har i perioden 2017-2019 hjemtaget **DKK 41.922.165** eksterne midler, inkl. statslige puljer, EU-puljer, private fondsmidler mv.

Der er forberedt konkrete ansøgninger i perioden 4. kvartal 2019 / 1. kvartal 2020 for mere end **DKK 100.000.000** - inklusive:

- 2 ansøgninger til de mest udsatte familier (Socialstyrelsen, ikke budget endnu)
- Klimasikring af Bornholms granithavne (est. ca. 70 mio. kr.)
- Gudhjem Varmtvandsbassin (est. 12 mio. kr.)
- Skraldedarier, BOFA (est. 14 mio. kr.)
- Bornholms Grønne Bølge (fuldskalaprojekt forår 2020 est. 10-20 mio.)

Centre og medarbejdere i BRK kan med stor fordel medtænke ekstern finansiering i det daglige arbejde og udviklingen af nye projekter. Fremover vil det forestående paradigmeskifte i både erhvervsfremmereformen og EU's kommende budgetramme gøre, at der vil være væsentligt færre midler, som er dedikeret til Bornholm, og flere midler skal søges aktivt og strategisk. Fremover vil der være behov for en fundraiser-

stilling for at kunne assistere denne hjemtagning af midler, der er behov for at kunne udvikle BRK og Bornholm. Fundraiserstillingen varetager en koordinerende funktion, både indadtil i BRK og til dels på Bornholm, i forhold til hvilke fonde der søges af hvem, hvornår. Dette er centralt i forhold til at kunne signalere enighed på tværs af øen, hvilket er vigtigt i et fondsperspektiv, især ved større projekter.

Konkrete aktiviteter, der ikke gennemføres, hvis stillingen nedlægges:

- Der udarbejdes ikke tværgående fundraising strategi med udgangspunkt i kommunalbestyrelsens visioner
- Der udarbejdes ikke med fundraiserens assistance finansierungsplaner til større projekter, inklusive:
  - o Helhedsplaner for Nexø og Aakirkeby, samt for dele af Allinge Helhedsplan (BRK)
  - o Skraldedarieret – Bornholms Affaldskulturhus (BOFA)
  - o Bornholms Grønne Bølge (BRK)
  - o Klimasikring af Bornholms granithavne (BRK)
  - o World Craft Region (ACAB, BRK)

Konkrete opgaver og samarbejder, der ikke videreføres, samt nuværende projekter, hvor kontrakt er indgået og hvor BRK skal finde medarbejdere og ressourcer til at løfte de opgaver, BRK er forpligtet på:

- Samarbejde og opsøgende møder med centerchefer ift. at matche behov med fundraising-muligheder
- Samarbejdet med andre fundraisere i det kommunale landskab, lokale og nationale projektledere og aktører, relevante for samarbejde med BRK
- Jævnlig kontakt til fondskontakter, da størstedelen af fondsansøgningen har en forudgående dialog
- Jævnlig screening af puljer, programmer og frister for forskellige puljer hos fonde, EU mv. og efterfølgende information af diverse centerchefer og medarbejdere
- Koordinering af igangværende fonds-kontakter og ansøgningsprocesser i BRK, for at undgå flere kontakter til samme fond eller program, hvor BRK ender med at konkurrere med BRK
- En opdatering vedr. BRK concern-projekter, der giver direktionen mulighed for at følge med i fremskridt og udvikling
- En kontinuerlig analyse og fokus på udviklingsmuligheder, samt gøre BRK og Bornholm synlig i de sammenhænge, hvor større investeringer, indsatser og test bliver diskuteret
- Administrative opgaver ift. de 2 EU Horizon 2020 projekter, som BRK er med i (Contracts 2.0 og INSULAE). Her er kontrakt indgået.

Derudover er fundraiser-stillingen ansat hos Europe Direct med 30 % finansiering. Her er der fokus på at identificere relevante puljer og programmer for BRK, hvilket kræver en længerevarende indsats og er afhængig af større projekt-partnere i de fleste tilfælde. Samarbejder og projektdeltagelse på EU-niveau giver BRK mulighed for kontinuerligt at være i fokus på nye projekter, test af metoder og teknikker mv. Da de 30 % er en aftale indgået med EU skal opgaven stadigvæk løftes af medarbejdere i BRK. Der vil derfor være andre opgaver der ikke bliver løst i fremtiden, såfremt besparelsen gennemføres.

Arbejdet med bopælspligten

ØEPU vedtog den 20.02.2019 at opnormere varetagelse af bopælspligt opgaven således at der skulle afsættes op til i alt 0,8 mio. kr. i 2019, fordelt således:

- o Jurist (1 årsværk/ca. 600.000 kr.)

- kontomedarbejder (0,5 årsværk/ca. 200.000 kr.)

Bopælspligt opgaven har siden den 01.03.2019 været løst af en jurist og en administrativ medarbejder, hvis ansættelser udløber pr. 31/12 2019. Altså en normering i alt svarende til minimum 1,5 årsværk.

I forbindelse med budgetforliget er det blevet besluttet at reducere det afsatte beløb til 400.000 kr., hvilket er en halvering af de tidligere tildelte ressourcer.

Med afsæt i den model, der blev vedtaget af ØEPU den 20.02.2019, vil det nuværende bevilgede beløb på 400.000 kr. ca. svare til følgende normeringsmuligheder:

- a) Ansættelse af en kontomedarbejder (1 årsværk/ ca. 400.000 kr.)
- b) Ansættelse af en jurist 22 timer om ugen (0,6 årsværk/ca. 400.000 kr.)
- c) Ansættelse af en halvtids jurist og en kvarttids kontomedarbejder (0,5 årsværk/300.000 kr. og 0,25 årsværk/100.000)

Ad a) En kontomedarbejder vil ikke kunne klare opgaven alene og vil derfor have behov for at kunne trække en hel del på en jurist. Afdelingens tre jurister er overbebyrdede i forvejen og vil ikke kunne afsætte tid til opgaven.

Ad b) Med en reduktion af juristnormeringen på 0,4 årsværk – og uden administrativ bistand, vil opgaven aldrig kunne løftes på samme niveau som i 2019, da der i forhold til den nuværende model vil være tale om en total nedskæring af den samlede normering på 0,9 årsværk. Dette vil med andre ord sige, at uden hjælp fra en administrativ medarbejder, vil juristen - udover at skulle anvende færre timer på bopælspligtsområdet - ligeledes skulle afsætte en hel del tid til administrative opgaver. Dette vil resultere i, at de juridiske ressourcer ikke anvendes optimalt, samt at effektiviteten ikke kan opretholdes.

Ad c) Her er tale om en reduktion af den samlede normering på 50 % svarende til 0,75 årsværk, hvorfor der også vil være tale om en reduktion af indsatsen med 50 % i forhold til indsatsen i 2019.

For både model b) og c) gælder, at det formentlig vil være umuligt at få en juriststilling på 0,5/0,6 årsværk besat. Det vil formentlig også være umuligt at få en administrativ bistand på 0,25 årsværk besat. Det betyder, at timerne til administrativ bistand vil skulle findes i den eksisterende bemanning af sekretariatet, hvilket ikke vil være muligt, da der allerede nu er mangel på administrativ bistand, idet der inden for det sidste års tid er skåret to administrative stillinger bort.

Konsekvens af nedskæring

Konsekvensen af, at ressourcerne på bopælspligt-håndhævelsen halveres, er, at det ikke vil være muligt fremadrettet at opretholde de gode resultater, der er blevet leveret siden 01.03. 2019 og frem til 01.09.2019. Det vil heller ikke være muligt at opretholde den gode kontakt og tillid til boligejerne, advokater, ejendomsmæglere og borgerforeninger, som for første gang har givet udtryk for at modtage en god behandling iht., at deres sager er blevet behandlet og afgjort, samt at deres henvendelser er blevet besvaret inden for rimelig tid. Byforeningerne har ligeledes tilkendegivet, at de er glade for, at der endelig sker noget på bopælspligtsområdet.

I sidste afrapportering til ØEPU blev det angivet,

- at der ville blive indført en arbejdsproces, hvor der hele tiden ville være omkring 60 igangværende sager, heraf 30 helt nye sager,
- at borgere kunne forvente at få afgjort deres sager inden for 4-6 måneder.
- at der ville blive fulgt op på midlertidige dispensationssager og truffet nye afgørelser.

Med beslutningen om at halvere bevillingen til håndhævelse af bopælspligten vil ovenstående mål ikke kunne nås.

Det vil endvidere tage rigtig lang tid at nå igennem alle tomme boliger i de 8 byer, hvor der indtil videre kun har været størst fokus på Allinge, Gudhjem/Melsted og Svaneke. Det skal ligeledes bemærkes, at såfremt der sker en halvering af arbejdsindsatsen, vil der i den forbindelse være langt flere boliger som falder for 5 årsfristen i boligreguleringsloven 50, stk. 1, hvorefter BRK ikke kan stilles krav om bopælspligt.

Udover konsekvenserne beskrevet ovenfor af besparelserne i eget center vil den planlagte nedlæggelse af Mad- og måltidskonsulenten i Center Sundhed også have stor indflydelse på aktiviteter fra vores center. Således vil det være svært at opretholde regionskommunens forpligtelser ift. vores medlemskaber af hhv. Det regionale Madfællesskab (med bla. Københavns Madhus, Københavns Kommune og Region H) og det lokale Fødevarerpartnerskab (med Gourmet Bornholm samt Bornholms Landbrug og Fødevarer). Desuden vil det være svært at løfte regionskommunens indsats i Bornholms Fødevarerstrategi.

Dette skyldes, at en meget central del af regionskommunens indhold ift. disse tre indsatser er bundet op på Mad- og måltidskonsulentens arbejde med regionskommunes målsætninger for hhv. mindst 60 % økologiske varer i kommunale gryder, mindst 40% lokale varer samt max 10% madspild.

Venlig hilsen CenterMED

Claus Munk (formand) / Nicolai Munk Pedersen (næstformand)

CenterMED for Center for Ældre har på sit møde d. 14. oktober 2010 drøftet nye og ændrede budgetforslag, som er sent i høring. Der fremsendes nedenstående høringssvar:

CenterMED 14.10.2019

SSU-01 og 02: Reduktion af klippekortsordning med 20 %.: Ingen bemærkninger fra CenterMED.

NMU-A08. Plejecenter Bykær – boliger udskydes med et år: Opmærksomheden henledes på, at der bør afsættes midler til vedligeholdelse af Toftegården i perioden.

ØPEU-08: Whistleblower-ordning: Medarbejderne havde en forventning om, at ordningen også kunne bruges til samarbejdsproblemer og lign., hvor man ikke føler, at man kan gå til sin leder.

Aakirkeby, den 10. oktober 2019

Til
Kommunalbestyrelsen

Emne

Høringssvar vedr. besparelsen TVÆR-01 – Nedlæggelse af fire stillinger.

Bornholms Regionskommune, Gourmet Bornholm og Bornholms Landbrug & Fødevarer har indgået et partnerskab om udviklingen af Bornholm som en fødevarerø. Partnerskabet har gennemført adskillelige indsatser, individuelt og sammen gennem Fødevareklyngeprojektet, indsatser der har haft en effekt og som tager udgangspunkt i den fælles udarbejdede fødevarerstrategi 2017-2025.

Det bornholmske brand og evne til at tiltrække turister bygger i høj grad på den høje gastronomiske standard og fokus på lokale fødevarer. Senest med verdens største rejsemagasin "Condé Nast Traveler" kåring af Bornholm som Europas næstbedste ferieø. Blot for at understrege vigtigheden af, at fastholde et fokus på fødevarerområdet.

Budgetforliget indeholder en nedlæggelse af funktionen Mad- og Måltidskonsulenten, hvilket er en reduktion af kommunens indsats på fødevarerområdet. Kommunen har i forvejen reduceret deres deltagelse og indsats på fødevarerområdet til det minimale, og med den besluttede besparelse er der ingen kommunale medarbejdere tilbage, til at løfte kommunes opgaver i fødevarerstrategien.

Det nuværende fødevareklyngeprojekt er medfinansieret af BRK i form af medarbejdertimer i projektet. Den medfinansiering skal som konsekvens af besparelsen erstattes af andre medarbejdertimer, idet kommunen har forpligtet sig gennem partnerskabet.

Dernæst er vi i proces med at etablere Bornholm som en Fødevarerhub i den nationale klynge *Fødevarer & Bioressourcer*, som afløsning for Bornholms Fødevareklyngeprojekt, hvis finansiering udløber til juni 2020.

Etableringen af forbindelsen til den nationale klynge, skal ses som en bestræbelse på at muliggøre kommende centrale erhvervsfremmemidler fra Erhvervsstyrelsen også kommer Bornholms vej. En reduktion af BRKs evne til at deltage i partnerskabet, herunder arbejde målrettet med fødevarerstrategien, vil reducere mulighederne for at etablere det forpligtende samarbejde mellem Bornholm og den Nationale klynge *Fødevarer og Bioressourcer*.

Det skal Kommunalbestyrelsen være klar over.

Med venlig hilsen

Thomas Bay Jensen

Direktør Bornholms Landbrug & Fødevarer
CEO, *Bornholm Agriculture Association & Food*
D +45 5690 7801
M +45 4022 5641
E tbj@blf.dk www.blf.dk

Til

Rønne, 13. oktober 2019

Bornholms Regionskommune, post@brk.dk, winni.grosboell@brk
Bornholms Tidende, redaktion@bornholmstidende.dk
Bornholms Radio, bornholm@dr.dk
TV2 Bornholm. redaktion@tv2bornholm.dk

BORNHOLMS CYKLIST FORBUND BEKLAGER NEDPRIORITERING AF TRAFIKSIKKERHEDEN

I trafikudvalget i Bornholms Cyklist Forbund har vi set lidt på planerne ifølge kommunens budgetforslag. Vi beklager den lave prioritering af trafiksikkerheden.

Vi var ellers glade for de pæne ord i den "Trafiksikkerhedsplan 2018-2025", som kommunalbestyrelsen har godkendt i år.

Det hedder blandt andet i forordet:

"I perioden 2011 - 2015 skete der 453 uheld på vejnettet i Bornholms Regionskommune. Disse uheld medførte, at 185 personer blev skadet, heraf blev 13 dræbte, 80 alvorligt skadet og 92 lettere skadet. Alvorlige trafikuheld forårsager sorg og smerter hos de mennesker, som berøres af uheldene. Trafikuheldene koster også både kommunen og samfundet penge. Kommunens borgere føler sig utrygge, når der køres for stærkt – både når de færdes på cykel eller i bil. Det opleves også utrygt, når der er mange biler og de kører tæt på, særligt på strækninger uden cykelsti. Det kan være med til at nogle vælger bilen i stedet for at gå eller cykle og dermed være med til at forstærke utrygheden – og samtidigt reducere borgernes sundhed."

De betragtninger kan vi fuldt ud tilslutte os. Og samtidigt tilføje, at en sikker og fremkommelig trafik for cykler og el-cykler, kan bidrage til at begrænse klimaudfordringen.

Vi undrer os over, at der kun er afsat omtrent 1 million kroner om året til trafiksikkerhed i de kommende 3 år. Det strider mod det tilstræbte grønne image for Bornholm.

Den omtalte trafiksikkerhedsplan indeholder en liste over kommunale 1. prioritets projekter til små 29 millioner kroner. Og kommunale 2. prioritets projekter til små 14 millioner kroner.

Med venlig hilsen
for trafikudvalget i Bornholms Cyklist Forbund

Claes Ludvigsen
Åvej 44, 3700 Rønne
Mobil 2367 9274
claesl44@gmail.com

Klemensker d. 8. okt. 2019

Til Center for Økonomi og Personale

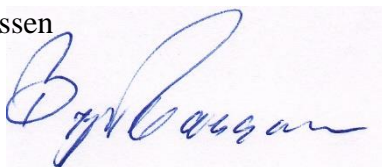
Ældre Sagen på Bornholm har stor forståelse for den økonomiske klemme Bornholms Regionskommune er kommet i vedr. budget 2020 og at det er med tilfredshed og lettelse at de fleste af spareforslagene er taget af bordet.

Ældre Sagen har dog et stort ønske om, at forslagene vedrørende reducere af budgettet til "klippe-kortsordningen" genovervejes, da det især rammer de ældre, der ikke har pårørende eller andet netværk, som kan træde hjælpende til, men er helt afhængig af den hjælp de kan få fra kommunen.

Derfor vil en reducere af økonomien i "klippe-kortsordningen" ramme direkte på nogle dagligdags gøremål med forringet livskvalitet til følge.

Vi beklager, at madmørordningen ikke fremadrettet vil blive ført ud i livet.
At spise sammen med andre er både hyggeligt, styrker samværet og ikke mindst appetitten.

Med venlig hilsen
Birger Rasmussen

Nexø Børnehuset
Hasle børnehuset
Klemensker børnehuset
Rønne børnehuset afd 1
Rønne børnehuset afd 2
Åkirkeby Børnehuset Trilobitten

Hørringssvar Camilla Lyng Kristensen

Vi ønsker at hendes stilling som mad- og måltidskonsulent bliver bevaret.

Det styrker kvaliteten i øens køkkener, og i vores regi, dagtilbud, er det med at til vi holder os opdaget, kvalitetsbevidste, mindsker madspild, får info om hvad fremtidens kost bringer os mm.

Det vil være en forringelse af ernæringsmæssig viden og kvalitet i køkkenerne, hvis vi ikke kan hente inspiration ude fra. Hun er bindeleddet der skaber rum for sparring køkkenerne imellem og faglig vurdering indenfor ernærings området for vores børn, ældre mm.

Vi håber at vores stemme bliver hørt.

Høringssvar i forbindelse med ØEPU – 03 nedlæggelse af turistinformationer

Vi finder det meget uheldigt at lægge op til en lukning her og nu!

Turisterhvervet på øen er i fremgang så hvorfor skære ned i et erhverv der skaber indtægter til øen.

Hos os i Hasle der er i en opbygningsperiode omkring turisme, vil det være et klart tilbageslag.

Vort forslag er, at besparelsen tages af bordet i budget 2020.

Herefter er forslaget, at man i samarbejde med Destination Bornholm og andre, kigger på om der måske kan skabes en anden konstruktion for en model fremover, der kan kombinere det turistmæssige og den borgerrelaterede service .

Vi mener der bør ses på nye muligheder og herunder på nye indtægtsmuligheder.

Hasle, den 21. oktober 2019

På vegne af Hasle Byting / Kaj Erik Mortensen/formand

og Hasle Turist- & Erhvervsforening / Kim Sørensen/formand